

Brief aan de raad

2022-0015354

Onderwerp: Adviesnota en raadsinformatiebrief - Opdrachtverlening VIVERA Sociaal Wijkteam 2023 e.v.

8 februari 2022

Aan de leden van de raad,

Via deze raadsinformatiebrief informeren wij u graag over de opdrachtverlening VIVERA Sociaal Wijkteam (0-100 team) per 2023.

Aanleiding

Tot en met 2021 verliep de inzet van jeugdprofessionals in de lokale wijkteams via de gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid en Jeugd ZHZ (DG&J). De Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) verleende namens de gemeenten hiervoor een regionale subsidie aan de Stichting Jeugdteams ZHZ (SJT). Per 2022 zijn de gemeenten zelf subsidieverlener geworden. Om zo lokaal een integrale opdracht te kunnen formuleren, meer inhoudelijke en financiële sturing te kunnen geven en maatwerkafspraken te maken. Ook de monitoring en verantwoording zijn hiermee een lokale aangelegenheid geworden.

Tijdens het overgangsproces in 2021 hebben het regionaal controllersoverleg, accountants en het Juridisch Kenniscentrum de gemeenten geadviseerd om voor een opdracht van deze omvang (voor de gemeente Zwijndrecht is ruim € 1,4 mln. overgeheveld) toe te werken naar een vorm van opdrachtverlening waarin plaats is voor mededinging. Aangezien we lokaal de inzet van de jeugdprofessionals niet los zien van het totale takenpakket van het VIVERA Sociaal Wijkteam (VSWT), heeft dit als consequentie dat we voor het geheel van de uitvoering van '0-100 taken' naar de invulling per 2023 moeten kijken. In deze raadsinformatiebrief informeren wij uw raad dat het college de uitvoeringstaken van het VIVERA Sociaal Wijkteam per 2023 middels opdrachtverlening wil verstrekken, waarvoor een (vereenvoudigde) aanbestedingsprocedure zal worden doorlopen. De overwegingen hiervoor worden in deze brief toegelicht.

Overwegingen vorm van opdrachtgeverschap

- Zelf doen of laten uitvoeren

In de afgelopen twee jaar hebben we als gemeente intensief samen opgetrokken met de managers en professionals van het VIVERA Sociaal Wijkteam. Vanuit het Transformatieplan Sociaal Domein hebben we gezamenlijk vorm gegeven aan een ontwikkelagenda met proeftuinen om de ambities van de gemeente te vertalen naar werkwijzen in de uitvoeringspraktijk. Onze ervaring in deze periode leert dat een belangrijk deel van het succes is dat gemeente dicht op de huid van de uitvoering zit, stimuleert en waar nodig (bij)stuurt op werkwijzen, innovaties. Daarnaast is een grote succesfactor de betrokkenheid van de professionals in de uitvoeringspraktijk.

Vanuit het perspectief van maximaal regie voeren op de uitvoeringspraktijk, zou in eigen huis organiseren (inbesteden) dan de ideale situatie zijn. De gemeente kan dan direct, zonder tussenlaag,

Adviesnota en raadsinformatiebrief - Opdrachtverlening VIVERA Sociaal Wijkteam 2023 e.v.

sturen op de uitvoering. De inschatting is echter dat dit in verhouding tot de gemeentelijke organisatie een te grote impact is om dit binnen één jaar te realiseren. Waarmee dan ook een ongewenst risico ontstaat in de continuïteit van dienstverlening en zorg aan inwoners die gebruik maken van het VIVERA Sociaal Wijkteam. Inbesteden zou op langere termijn een perspectief kunnen zijn, eventueel in samenwerking met de uitvoeringsorganisatie Sociale Dienst Drechtsteden (SDD), wanneer de ontwikkeling naar lokale uitvoering van de toegangsfunctie verloopt zoals we dat vanuit het Transformatieplan voor ons zien.

- Subsidie verlenen of opdracht verlenen middels aanbesteden

Gemeenten zijn door accountants en juristen geadviseerd dat de opdrachtverlening aan SJT zodanig moet worden georganiseerd dat er ruimte is voor mededinging (zie 'Aanleiding'). Mededinging is mogelijk bij zowel opdracht verlenen, waarbij voor een opdracht van deze omvang moet worden aanbesteed, als bij een klassieke subsidieverlening op basis van een vastgestelde en gepubliceerde Subsidieregeling. In het laatste geval kan de subsidie immers door iedere organisatie worden aangevraagd.

De belangrijkste verschillen tussen subsidiëren en opdracht verlenen staan in onderstaande tabel op een rij.

Kenmerk	Subsidie	Overheidsopdracht
Wat is het verband tussen betaling en prestatie (afdwingbaarheid)?	Geen verband. Wel mogelijk om subsidie terug te vorderen (bestuursrecht) wanneer doelen niet behaald zijn.	Specifieke prestatie is afdwingbaar (contract, privaatrecht), pas na geleverde prestatie wordt betaald.
Van wie gaat het initiatief uit?	Aanbieder. De gemeente stelt doelen vast voor de subsidie. Aanbieder vult de uitvoering in middels subsidieaanvraag.	Gemeente. In de opdracht omschrijft de gemeente welke uitvoering zij wenst.
Welk belang wordt gediend?	Algemeen belang Een subsidie is in de basis bedoeld om taken die (nog) niet economisch rendabel zijn toch uit te kunnen laten voeren, omdat dit een algemeen belang dient.	Economisch (eigen) belang De uitvoerder heeft marktconforme inkomsten uit de uitvoering.
Is er sprake van commerciële activiteiten (winst, kostprijs, onderneming, concurrentie)?	Nee	Ja
Betreft de vergoeding een tegemoetkoming in de kosten of een marktconforme betaling?	Tegemoetkoming in de kosten	Marktconforme betaling

In principe heeft een gemeente altijd de keuze tussen subsidiëren of een opdracht verlenen. Wel kun je zeggen dat wanneer de werkwijze meer kenmerken van opdracht verlenen danwel van subsidiëren heeft, het logisch is om de bijpassende vorm te hanteren. Voor Zwijndrecht past opdracht verlenen het beste bij de manier waarop de gemeente de (zorg)voorzieningen wenst te realiseren. De gemeente heeft in de afgelopen jaren een helder beeld geformuleerd van de ambities en resultaten die zij voor ogen heeft. Eerst in het Transformatieplan Sociaal Domein, dat vervolgens is vertaald in een ontwikkelagenda voor de rol van het Vivera Sociaal Wijkteam hierin. De ontwikkelagenda is vertaald naar proeftuinen om in de uitvoeringspraktijk nieuwe werkwijzen te ontwikkelen en succesvolle te

implementeren. Het transitie- en transformatieproces van de afgelopen twee jaar kenmerkt zich doordat de gemeente stevig mee ontwikkelt en stuurt, onder andere met de inzet van een transformatiemanager.

Als gemeente zijn we tevreden over de resultaten die we met deze aanpak hebben geboekt. Er zijn grote stappen gezet door het VSWT naar integraal werken, lokaal regie voeren op de hulp en ondersteuning die in huishoudens wordt ingezet en sturen op normaliseren. Het wijkteam verdient daarvoor een groot compliment. Tegelijkertijd constateren we dat het transformatieproces vanaf dit punt alleen verder kan worden doorgezet als de professionals in de uitvoering door hun moederorganisatie(s) goed worden gefaciliteerd in het integraal werken. Dat wil zeggen dat zij een integrale aansturing krijgen en in praktische zaken integraal kunnen werken, bijvoorbeeld in een gedeeld registratiesysteem. Omdat nu twee uitvoeringsorganisaties samen het VSWT vormen (Stichting Jeugdteams ZHZ en Stichting De Sociale Basis (MEE/Vivenz)), is nu nog sprake van afzonderlijke aansturing en ondersteuning. Voor de gemeente is een belangrijke overweging dat zonder de volgende stap, een integratie van moederorganisaties, het tot nu toe voortvarend doorlopen transformatieproces stagneert op het punt waar we nu zijn aangekomen. Door middel van opdracht verlenen kan de gemeente als voorwaarde voor de uitvoering stellen dat er per 2023 één opdrachtnemende uitvoeringsorganisatie komt voor het VSWT. Daarmee borgen we de voortgang van de transformatieproces en het realiseren van de ambities.

Succesfactoren behouden: randvoorwaarden bij aanbesteden

Een aantal (succes)factoren willen we behouden en mag niet verloren gaan in het geval een andere organisatie dan de huidige aanbidders in de aanbesteding als beste uit de bus komt en de uitvoering overneemt. We borgen dit door middel van het opnemen van voorwaarden bij de opdracht. Het gaat onder andere om:

- Een belangrijke succesfactor is de betrokkenheid van de professionals in de uitvoeringspraktijk. Om hen te behouden kunnen we bij aanbesteden 'overgang van onderneming' opnemen als voorwaarde.
- Samenwerking met professionals van de SDD in de pilot Integraal intake team dient te worden voortgezet. In de pilot is een integraal werkproces opgezet, waarmee wat ons betreft de ontwikkeling naar een nieuwe uitvoeringspraktijk van een integrale toegangsfunctie in gang is gezet. Een ontwikkeling die een belangrijke meerwaarde heeft voor onze inwoners en bijdraagt aan ontschotten. We willen deze dan ook niet terugdraaien.
- Een samenwerkingsverplichting met de taken die nu 'in de schil' van het wijkteam worden ingezet. Het gaat dan bijvoorbeeld over het voortzetten van de waardevolle samenwerking met de wijkverpleegkundigen en de ouderenadviseurs.
- De opdracht kan in eerste instantie voor een periode van 2 jaar worden verleend, met mogelijkheid tot verlenging. Hiermee houden we ruimte voor een eventuele vervolgstap naar inbesteden, wanneer dit beter past bij de ontwikkeling in de uitvoeringspraktijk.

Vervolg

Voor het aanbesteden van deze specifieke diensten mag een vereenvoudigde aanbestedingsprocedure worden gevolgd; de zogenoemde SAS (sociale en andere specifieke diensten) procedure. Omdat het gaat om een dienst waarbij er een sterke verbondenheid van uitvoerende organisaties met de lokale situatie is, hoeft de opdracht niet Europees te worden aanbesteed.

Waar mogelijk trekken we samen op met andere gemeenten, wanneer ook daar de keuze wordt gemaakt voor aanbesteden. We kunnen ons gezamenlijk laten ondersteunen in de procedure. Uiteraard schrijven gemeenten inhoudelijk hun eigen opdracht en sluiten uiteindelijk een eigen lokale opdracht af, waardoor gemeenten deze vanuit hun eigen visie en ambities kunnen invullen.

**Adviesnota en raadsinformatiebrief - Opdrachtverlening VIVERA Sociaal
Wijkteam 2023 e.v.**

Gemeenten in de regio verschillen in voorkeur tussen subsidie verlenen en opdracht verlenen middels aanbesteden. Het staat gemeenten vrij hier een eigen keuze in te maken. Voor de uitvoeringspartners zal dit betekenen dat zij in de ene gemeente meedingen in het aanbestedingsproces en in andere gemeenten hun voorstel in de vorm van een subsidieaanvraag indienen.

De huidige uitvoeringspartners zijn betrokken bij de gesprekken in de regio en gesprekken met gemeenten individueel. Zij zijn op de hoogte van de ontwikkelingen. Voor de start van een aanbestedingsprocedure is de gemeente verplicht om de huidige subsidieontvanger(s) hierover te informeren. Het college heeft hierover contact met de uitvoeringspartners.

Hoogachtend,

De secretaris,

De burgemeester,